

Spm. nr. S 483

Til *justitsministeren* (14/1 94) af:

Jens Thoft (SF):

»Finder ministeren det hensigtsmæssigt, at unge mænd tilhørende den religiøse sekt Jehovas Vidner ikke kan idømmes samfundstjeneste (men idømmes ubetinget fængsel), når de som følge af deres religiøse overbevisning nægter at deltage i militær- eller militærnægtertjeneste, og vil ministeren eventuelt overveje en lovændring, således at Jehovas Vidner enten kan idømmes samfundstjeneste eller helt fritages, sådan som det sker i Sverige?«

Begrundelse

For nogle år siden ophørte en mangeårig praksis, hvorefter unge mænd fra Jehovas Vidner blev idømt samfundstjeneste. I dag idømmes disse unge, som nægter såvel militærtjeneste som erstatninger herfor som følge af deres religiøse tro, fængselsstraf. Det forekommer spørgeren, at denne behandling er u hensigtsmæssigt dyr og lidet hensyntagende til de berørte. Det kan ikke være hensigtsmæssigt at fylde fængslerne med ikkekriminelle, ligesom det må være en meget dyr strafform for det øvrige samfund. Ministeren opfordres derfor indtrængende til at give mulighed for, at disse unge kan idømmes samfundstjeneste eller allerhelst, at der etableres en ordning som i Sverige, hvor de unge ikke indkaldes, så længe Jehovas Vidners ledende organ, »Ældsterådet«, bekræfter, at de er aktive i menigheden. Denne erklæring skal fornys hvert femte år, hvorfor misbrug ikke forekommer.

Svar (25/1 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Personer, der nægter at aftjene værnepligt, fordi de pågældende er medlemmer af Jehovas Vidner, overføres administrativt til det statslige redningsberedskab efter en særlig lempelig ordning og straffes efter beredskabsloven. Spørgsmålet om, hvorvidt retten i sådanne tilfælde kan afsige betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, er tidligere afgjort af Højesteret.

I en afgørelse fra 1991 fastslog Højesteret således, at der i sådanne tilfælde – som hidtil – ikke kunne idømmes samfundstjeneste. Høje-

steret stadfæstede derfor byrettens afgørelse, hvor der var idømt ubetinget frihedsstraf svarende til den resterende tjenestetid.

Reglerne om samfundstjeneste blev lovfæstet i 1992 ved en ændring af straffeloven og retsplejeloven – lov nr. 6 af 3. januar 1992. Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at såvel Indenrigsministeriet som Forsvarsministeriet i forbindelse med høringen over lovforslaget tog afstand fra en anbefaling fra Straffelovrådet om, at nægtelse af værnepligtstjeneste i videst muligt omfang skulle afgøres med samfundstjeneste. Man henviste herved til det misforhold, der ville bestå mellem varigheden af samfundstjenesten – 240 timer – og varigheden af en normal værnepligtstjeneste på 6, 9 eller 12 måneder: ca. 970, 1.455 og 1.940 timer. Det anførtes desuden, at personer, der af samvittighedsgrunde nægter at gøre tjeneste i forsvaret eller civilforsvaret, kan opfylde værnepligten gennem civilt arbejde.

I lovforslagets bemærkninger tilsluttede Justitsministeriet sig disse synspunkter. Justitsministeriet tog således afstand fra, at der skulle kunne anvendes samfundstjeneste over for værnepligtige, der nægter at gøre værnepligtstjeneste. Der kan herved henvises til Folketingsprotokollen 1991-92, tillæg A, sp. 1856.

Det fremgår således af forarbejderne til de regler om samfundstjeneste, som Folketinget har vedtaget, og som trådte i kraft den 1. april 1992, at der ikke bør kunne idømmes samfundstjeneste til personer, der nægter at gøre værnepligtstjeneste – heller ikke, når det drejer sig om Jehovas Vidner. De hensyn, der bærer denne ordning, og som jeg netop har nævnt, er stadig gældende.

På denne baggrund finder jeg ikke, at der på nuværende tidspunkt så kort efter lovændringen er grundlag for at overveje en lovændring.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt medlemmer af Jehovas Vidner helt skal fritages for værnepligt, har indenrigsministeren oplyst, at man ingen aktuelle overvejelser har om at ændre denne del af værnepligtslovgivningen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 149: